

Desfent errors. Les monedes C.U.P.C. de Cardona

ANTONI TURRÓ

A la darrereria de l'any 1996 circularen per Cardona unes xapes amb els valors de 5, 10 i 25 cèntims (en llautó), 1, 2,50 i 5 pessetes (en planxa de ferro niquelada), gravades en incús per una sola cara amb les inicials CUPC.

Des dels inicis dels estudis sobre el tema dels monetaris locals emesos durant la guerra 1936/1939, prestigiosos numismàtics especialistes en la matèria, tals com Joan Baucis, Ramon Martí, Jordi Alentorn, Paul de la Riva, Jordi Comelles, Leocadi Olebarria, Manel Tizón, Antoni López en el seu llibre i molts altres, identificaren aquesta sigla com a pertanyent a un comitè unificat de partits polítics de Cardona i li atribuïren la paternitat d'aquestes monedes. Jo mateix, seguint aquestes petjades, vaig compartir aquest criteri en el meu llibre *El paper moneda català — 1936-1939*.

Ara bé, recentment, he tingut l'ocasió de consultar l'Arxiu Històric de Cardona i, en el capítol de la Guerra Civil, no hi ha cap menció sobre aquest suposat comitè de partits. Hi han documents sobre un Comitè Revolucionari Antifeixista però no correspon a la sigla CUPC.

En canvi, sí que hi és consignat el fet que molts establiments i fàbriques locals foren requisades en el període revolucionari que seguí a l'aixecament militar espanyol del 18 de juliol de 1936 i s'hi fa constar la creació d'una Cooperativa Úni-

ca Popular de Cardona. A l'esmentat arxiu no hi ha cap document que faci referència a aquestes monedes, però el fet és que existeixen i la seva paternitat correspon a aquesta cooperativa única, ja que les inicials es corresponen. També el fet que aquestes xapes estiguin escrites en castellà és un argument més en favor que foren emeses per aquesta cooperativa única (on dominava la CNT) i no pas per un suposat comitè de partits ja que és impensable que un conjunt de partits polítics locals tingués monedes escrites en castellà.

El que sí que és cert és que aquestes monedes s'integraren en el circuit públic, ja que solucionaren les dificultats provocades per la manca de numerari fraccionari, fins que l'Ajuntament féu una emissió oficial de paper moneda municipal el 17 de maig de 1937.

Publiquem la fotografia d'algunes d'aquestes xapes i esperem haver aclarit un dels dubtes que en encara existeixen sobre les emissions monetàries locals dels anys 1936 a 1939.